

Het illegale kind heeft te weinig eigen rechten

door Folkert Jensma, juridisch commentator NRC

De kerstboom wenkt, de oliebollen doemen op – ontkom dan maar eens aan terugkijken. Als er dit jaar één graat in m'n keel is blijven steken, dan zijn het wel de 'gewortelde kinderen' in het asielrecht. Met het uitwijzen van geheel vernederlandste kinderen heb ik geen vrede. Net zo min als met het willekeurig redden van sommige van hen, trouwens. Dat is wel fijn voor degene die het betreft, maar ook zeer onrechtvaardig voor degenen die we wel uitzetten. We falen daar, op alle fronten. Rechtsstatelijk, humanitair, politiek.

Hoezeer je het hen ook individueel gunt, ze zijn géén erkende vluchtelingen. Ze komen doorgaans uit veilige landen. Althans landen die we, na toetsing door de rechter, voor veilig genoeg verslijten. Dat ze mogen blijven is vooral een gevolg van ouders die weigeren te vertrekken en hun kinderen als drukmiddel gebruiken voor een verblijfsvergunning. Dat deugt niet. Het leidt tot willekeur, het maakt een lachertje van een asielbeleid dat juist op het verschil tussen migranten uit veilige en onveilige landen is gebouwd. Die laatste helpen we wel, die eerste niet.

Maar leg dat maar eens uit aan Howick, Lily, Nembr en hun ongeveer 400 nog naamloze lotgenoten. Hun ouders plegen een vorm van eigenrichting door te blijven ten bate van hun kind, maar ook van zichzelf. Als het kind toch mag blijven, dan doorgaans ook het gezin. De ouders zetten zo het rechtssysteem voor aap, waarin tot hoogste instantie alle beslissingen van de IND zijn getoetst op motivering, op consistentie, op zorgvuldigheid.

En tenslotte is er dan kans op een individueel pardon. Of niet natuurlijk. Met dank aan media, talkshows en primaire reflexen waar niemand tegen bestand is. Intussen worden er stilletjes via Schiphol complete gezinnen met hun eveneens heel of half-Nederlandse kinderen wél weggerukt. Bedankt, see you in Angola of Armenië. Is dat dan wél rechtvaardig? Ga daar maar eens mee onder de kerstboom zitten.

Alles over de rug van de kinderen, over wier 'chronische stress' deze maand een onderzoek uitkwam. Die stress zou 'extreem schadelijk' zijn voor hun ontwikkeling; deskundigen noemen uitzetting 'onverantwoord' en de kinderen 'extreem kwetsbaar' met een lage kans dat ze het in hun nieuwe vaderland ooit gaan redden. Kortom, eerst 'vernederlandsen' die kinderen met dank aan hun weigerende ouders, waardoor ze ook fysiek en mentaal beschadigd raken. En met die schade sturen we ze dan weg, naar een land waar alleen hun ouders de weg weten. Dit zijn dus niet de doorsnee expat-kinderen die zich snel kunnen aanpassen.

Juridisch is de vraag hoe zwaar de rechten van de kinderen mogen wegen ten opzichte van de plicht van de ouders om te vertrekken. Ik denk dat dit nieuwe expertiserapport voor alle vernederlandste kinderen een beroep op de discretionaire bevoegdheid van de staatssecretaris vrijwel onweerlegbaar maakt. Immers, als een dwingende regel in een individueel geval tot onvoorziene en onredelijk bezwarende gevolgen leidt, mag ervan worden afgeweken. En als dat onredelijke gevolg kan vanaf nu de vrijwel zekere 'extreme' gezondheidsschade gelden. Langjarig vernederlandsen met permanente onzekerheid en instabiliteit als perspectief is voor een kind kennelijk gevaarlijk voor diens mentale gezondheid, weerbaarheid en

aanpassingsvermogen. Zo ontstaat een eigen aanspraak voor een vernederlandst kind op een verblijfsvergunning, via de staatssecretaris.

Dat betekent dat de tijd rijp is om het écht te gaan regelen. In de Kamer ligt een initiatiefwetsvoorstel van PvdA en Groen Links dat het kind een eigen aanspraak op een vergunning biedt. Namelijk indien de belangen van de vreemdeling die minderjarig is ernstig worden bedreigd bij afwijzing van de aanvraag.

Dan heb je dus geen kinderpardon maar een echte kindervergunning. Die je dus ook kan weigeren, in het 'algemeen belang'. Dan is het probleem van de vertrekweigeraars niet opgelost, maar zuiverder is het wel. Het haalt de druk van de staatssecretaris, legt de beslissing bij de IND en maakt dat 'vernederlandsen' objectiveerbaar. Nu alleen nog geheim zien te houden dat Nederland over 'kindvergunningen' denkt. Hoewel: het kinderpardon is óók uitgelekt. Makkelijk zal het nooit worden.